

LESBRIEF

Voor groep 4, 5 & 6

Pas op voor de fluistervaar!

door Mirjam Mous met illustraties van Marja Meijer

Thema's in het boek:

- Beschermdedieren
- Gevaar
- Vriendschap
- Fantasie
- Moedig zijn
- Familie
- Beroepen
- Corona
- Avontuur

Op een avond krijgt Daniëlle bezoek van een vreemde man. Het is meneer Stoffels, die in het Geheime Instituut Voor Bijzondere Dieren werkt. Hij zoekt een veilige plek voor zijn fluistervaar. De vogel is een inprater van het gevaarlijkste soort, daarom wil de minister van Volksgezondheid hem laten inslapen. Als Daan even op de fluistervaar past, blijkt dat nog niet zo gemakkelijk te zijn. Het dier weet te ontsnappen en al gauw maakt iedereen jacht op hem. Daniëlle voelt zich vreselijk schuldig. Samen met haar opa verzint ze een plan om de fluistervaar te redden. Maar of dat ook lukt...

1. LEESPLEZIER

Hebben alle leerlingen *Pas op voor de fluistervaar!* gelezen? Of heb je het boek aan de klas voorgelezen? Praten over het boek vergroot leesplezier. Bespreek het verhaal inhoudelijk met de leerlingen (opdracht 1), vraag wat leerlingen van het verhaal vonden (opdracht 2) en gebruik het verhaal als kapstok om met leerlingen te praten over de coronacrisis (opdracht 3).

Opdracht 1: Weetjes over de fluistervaar

Vorbereiding:

- Het leesfragment over de instructie van meneer Stoffels over de fluistervaar (pagina 33 en 34).
- Vel papier en een potlood voor de leerlingen om aantekeningen te maken.
- Het (digi)bord.

Instructie:

- Vertel aan de leerlingen: 'Daniëlle heeft instructies gekregen, dat is uitleg over hoe je iets doet. Ik lees het fragment aan jullie voor. We gaan straks weetjes verzamelen over de fluistervaar. Luister goed wat je hoort over de fluistervaar.'

- Klassikaal en in tweetallen uitwerken
- Duur: 20 minuten
- Ontwikkelingsgebied: (voor)lezen & leesbeleving, kijken, luisteren, spreken en schrijven

Leesfragment:

Instructies betreffende veiligheid en verzorging:

* Een inprater zal altijd zijn uiterste best doen om met u op fluisterniveau te komen.

Zorg er daarom voor dat u ten minste anderhalve meter afstand in acht neemt.

* Wanneer dit om wat voor reden dan ook niet mogelijk is: draag gehoorbescherming!

Bij voorkeur een koptelefoon met luide muziek of op maat gemaakte oordoppen.

Maar die heeft meneer Stoffels niet achtergelaten...

* Huisvesting: een goed geventileerd, maar geluiddicht verblijf dat alleen via een sluisruimte te bereiken is.

Ja, ja, dat lees ik later wel. Ik ga vlug door naar het kopje noodgevallen.

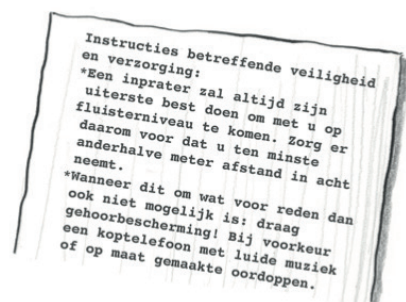
Is uw inprater ondanks de genoemde voorzorgsmaatregelen ontsnapt, neem dan direct contact op met het Geheime Instituut Voor Bijzondere Dieren. Het telefoonnummer is...

Zodat de minister de fluistervaar kan doodmaken, zeker? Echt niet!

* Houd alle ramen en deuren intussen gesloten.

Ja, dúh. Dat had ik zelf ook al bedacht.

Met een klap leg ik de instructies op het aanrecht. (P. 33, 34)

- Vraag leerlingen: 'Welke weetjes hebben jullie gehoord in het fragment? Wat weten jullie nog meer over de fluistervaar?'
- Bespreek klassikaal wat de leerlingen allemaal weten over de fluistervaar en maak samen een mindmap op het bord. Vraag door:
  - Waar komt de fluistervaar oorspronkelijk vandaan?
  - Weet je iets over het uiterlijk van de fluistervaar? En over zijn veren?

- Zijn er verschillen tussen mannetjes en vrouwtjes?
- Wat eet de fluistervaar? Waar slaapt hij?
- Hoe is de fluistervaar ontsnapt?
- Welke instructie is heel belangrijk als je omgaat met een fluistervaar?
- Wat maakt de fluistervaar gevaarlijk?
- Aan het einde zegt opa: 'Eigenlijk ben jij ook een soort van fluistergevaar. Zoals jij de minister hebt weten om te praten...' Wat bedoelde hij daarmee?
- Weet je nog hoe de vangmachine werkt?
- Waar kun je een fluistervaar mee lokken?
- Hoe zou jij de fluistervaar beschrijven voor iemand die nog nooit van deze bijzondere vogel heeft gehoord?
- Stel dat er een fluistervaar in de buurt van school zit. Wat zou jij dan doen?

Tip: Opdracht 8, 10 en 11 zijn creatieve opdrachten en sluiten goed op deze opdracht aan.

Opdracht 2: Wat vind je van het verhaal?

Vorbereiding:

- Maak van tevoren kaartjes met de volgende vragen over het verhaal:
  - Wat vond je van het verhaal en waarom? Kun je een voorbeeld geven?
  - Wie zou het boek echt moeten lezen (of aan wie raad je het verhaal aan)? En waarom?
  - Welke emoties voelde je tijdens het lezen van het verhaal? Werd je vrolijk, boos, verdrietig, blij?
  - Wat heb je geleerd van het verhaal?
  - Wat vond je interessant aan het verhaal?
  - Wat zou jij doen als een onbekend iemand, als meneer Stoffels, je zo om hulp komt vragen?
  - Kun jij goed geheimen bewaren?
  - Wat is het verschil tussen een smoes en liegen? Gebruik jij wel eens een smoesje? Wanneer vind je dat je smoesjes mag gebruiken?
  - Wat doe jij als je ruzie hebt met je beste vriend/vriendin?
  - Lijk je zelf op een personage uit het boek? Zo ja, op wie en waarom?
  - Welk personage vind je het boeiendst? Waarom?
  - Wat is je lievelingsfragment uit het boek?
  - Wanneer kon je het boek echt niet wegleggen?
  - Wat vond je van de schrijfstijl, de manier waarop het boek geschreven is?
- Kladschrift en pen.
- De lesbrieven van De Waanzinnige Podcast te vinden op: www.dewaanzinnigepodcast.nl/leerkrachten/.
- Fototoestel of telefoon met camera.

Instructie:

GROEPSGESPREK

- Verdeel de klas in groepjes. Leg een stapeltje met vragen midden op de tafel. De leerlingen mogen om de beurt een kaartje van de stapel pakken en de vraag voorlezen. De overige leerlingen geven antwoord. Leg expres ook een aantal lege kaartjes op de stapel. Trekt een leerling een leeg kaartje? Dan mag hij/zij zelf een vraag verzinnen voor de anderen.

- In groepjes, tweetallen en klassikaal bespreken
- Duur: 30 minuten
- Ontwikkelingsgebied: schrijven, gesprekken voeren, een mening vormen

KLASSIKAAL

- Sluit klassikaal af. Vraag bijvoorbeeld aan groepjes: 'Wat vonden jullie de leukste vraag?'

TWEETALLEN

- Nu de leerlingen goed nagedacht hebben over het boek is het schrijven van een minirecensie met een klasgenoot een leuke vervolgpdracht. Ken je De Waanzinnige Podcast? In deze podcast geven kinderen elkaar boekentips. Dat gebeurt in de podcast, maar ook op de Instagram- en Facebookpagina. Deze kinderen zijn de Leestijgers van De Waanzinnige Podcast. Op de site staat een lesbrieft die je begeleidt om samen met de leerlingen, als Leestijgers, een korte tekst te schrijven over hun lievelingsboek, een AVG-proof foto (boek voor het hoofd van het kind) te maken en het bericht op Instagram of Facebook te plaatsen. Wie weet licht De Waanzinnige Podcast het bericht van een leerling wel uit op hun social media kanaal.

Opdracht 3: Interview

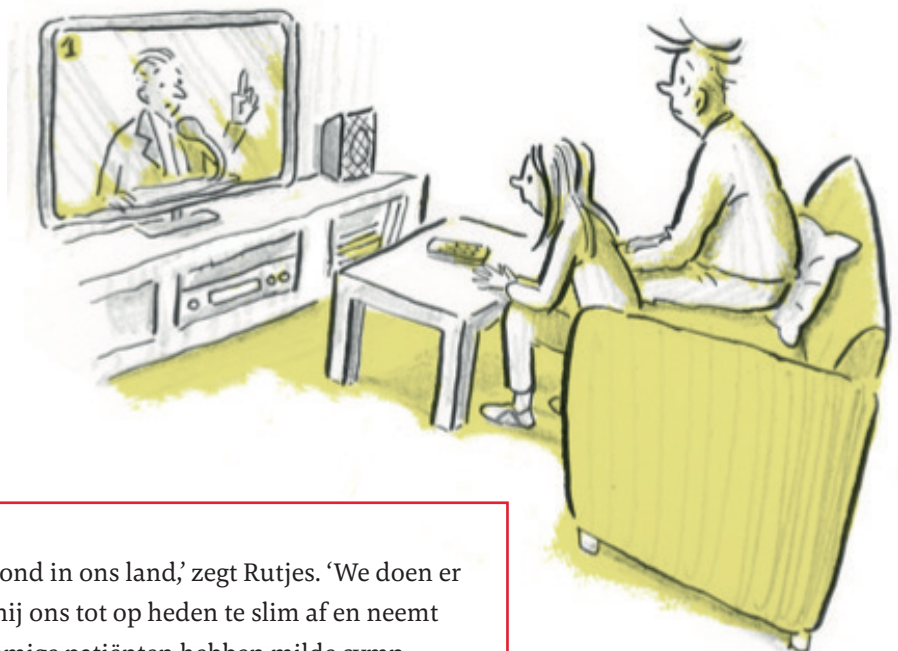
Vorbereiding:

- Het leesfragment over de persconferentie van premier Rutjes (pagina 130 en 132).
- Het (digi)bord.
- Blanco mondkapjes van stof en textielstiften.

Instructie:

- Lees het fragment van de persconferentie door premier Rutjes voor.

- Klassikaal en in tweetallen uitwerken
- Duur: 30 minuten
- Ontwikkelingsgebied: (voor)lezen & leesbeleving, kijken, luisteren, spreken en schrijven

Leesfragment:

'Zoals u weet waart er een gevaarlijke vogel rond in ons land,' zegt Rutjes. 'We doen er echt alles aan om hem te stoppen. Helaas is hij ons tot op heden te slim af en neemt het aantal slachtoffers in rap tempo toe. Sommige patiënten hebben milde symptomen en kunnen thuis herstellen. Anderen brengen zichzelf en hun omgeving in gevaar. Ze lopen midden op de weg of veroorzaken ongelukken. Deze mensen worden uiteraard met spoed naar het ziekenhuis gebracht. Desnoods onder dwang.' De gebarentolk hipt als een vogel en graast als een schaap. Dan laat ze haar vuisten tegen elkaar aan botsen, om ze vervolgens als sirenes te laten ronddraaien.

'De psychiatrische afdelingen van de ziekenhuizen raken snel vol,' gaat Rutjes verder.

‘En de belasting voor het personeel begint extreme vormen aan te nemen. Daarom voelen we ons genoodzaakt een aantal regels in te stellen.’

De minister van Volksgezondheid friemelt aan zijn das. Ik vraag me af of hij wel kan praten, want hij heeft de hele tijd nog niks gezegd.

‘Het is voorlopig verboden om de ramen en buitendeuren van uw woning open te zetten. Hebt u behoefte aan frisse lucht, dan mag u best eventjes naar buiten. Maar, let op...’ Rutjes kijkt ons doordringend aan. ‘Bescherm nog vóór u het huis verlaat uw oren. En het is de bedoeling dat u de oordoppen of koptelefoon de hele tijd in- of ophoudt. Dus ook op kantoor of in de fabriek, of waar u ook heengaat. In grote gebouwen en op plaatsen waar veel mensen komen, kan de fluistervaar gemakkelijk binnenglippen, via de automatische deuren of een vergeten raampje dat per ongeluk openstaat. Op die manier zou hij in één keer een grote groep mensen kunnen influisteren, met alle gevolgen van dien.’ (P. 130-132)

Tip: Tegen de fluistervaar gebruik je gehoorbescherming en tegen het coronavirus mond- en neusbescherming. Als je wilt kun je deze opdracht afronden met een creatieve verwerking: versier mondkapjes met textielstiften.

- Bespreek wat leerlingen herkennen in de fluistervaarcrisis en de coronacrisis: Zien zij overeenkomsten? Zien zij verschillen? Alle antwoorden zijn goed. Voorbeelden kunnen zijn: de 1,5 meter afstand, bescherming dragen, je mag /kan niet je beste vriendin zien, thuis werken of thuis school, ziekenhuis overbelast, een minister die uitlegt wat de regels zijn, regels voor het hele land, een persconferentie.
- Vertel de leerlingen: ‘We gaan elkaar interviewen over de coronacrisis.’ Verdeel de klas in twee groepen en vraag leerlingen in de kleine en grote kring te gaan staan. Zij staan nu recht tegenover een ander. Vertel: ‘De leerlingen in de binnenring mogen zo als eerste interviewen, de leerlingen in de buitenring worden geïnterviewd.’
- Introduceer het thema en geef de interviewers een voorbeeld van een vraag.
- Zet een timer en geef de interviewers één minuut de tijd.
- Gaat de timer af? De leerlingen draaien door, zodat er nieuwe duo’s ontstaan. In de volgende ronde mogen leerlingen uit de buitenring interviewen over het tweede thema en zo verder. Hieronder vind je vijf verschillende thema’s voor vijf interviewrondes.
  1. **Digitaal contact:** Wij hebben elkaar via Teams/Zoom gezien. Hoe vond jij dat digitale contact? Met wie had je nog meer digitaal contact? Heb jij per video contact met je familie of vrienden? Snapt je opa of oma Zoom of Teams? Wat vind je van digitaal contact en heb je dan meer contact of juist minder?
  2. **Thuis naar school:** Op welke plek in huis werkte jij aan school? Kon je je goed concentreren? Wanneer wel en wanneer niet? Heb je school gemist? Wat heb je het meeste van school gemist? Wat vond je ervan de juf/meester online te zien en je klasgenoten? Wie hielp jou thuis met school als het nodig was?
  3. **Thuis met ouders/ verzorgers/ broertjes / zusjes:** Ben je iets te weten gekomen over het werk van je ouders? Ben je iets te weten te komen over je ouders/verzorgers dat je nog niet wist? Had je een broertjes of zusje thuis, hadden zij hetzelfde? Kon je elkaar helpen met school?
  4. **Maatregelen:** Kun je een paar voorbeelden geven van een coronamaatregel? Waar waren de maatregelen voor? Wat vond je van de maatregelen? Vond je een maatregel lastig, waarom?
  5. **Nieuws:** Wat zie je allemaal op het nieuws? Wat gebeurt er door het hele land? Wat gebeurt er in de wereld? Wat voel je als je dit ziet? Met wie praat je over het nieuws dat je hoort en ziet?

2. TAAL

Opdracht 4: Leren associëren

Vorbereiding:

- Het leesfragment over het associatief denken van de fluistervaar (pagina 89 en 90).
- Een wisbordje met benodigdheden.
- Verschillende voorwerpen om mee te associëren, bijvoorbeeld: slee, een hart, puntenslijper, garde, stropdas, legoblokje, krultang.
- Vier voorwerpen om in groepjes mee te associëren: een badeendje, plakband, een bloem en een snoepje.
- Afbeeldingen van onbekende voorwerpen, bijvoorbeeld:
<https://www.curioctopus.nl/read/18691/13-excentrieke-voorwerpen-van-vroeger-waar-je-nooit-van-kunt-raden-waar-het-voor-dient>
- Het (digi)bord.
- Kladschrift en pen.

Instructie:

KLASSIKAAL

- Lees het fragment voor

Leesfragment:

‘De meeste dingen die hij uitkraamt, zijn trouwens puur associatief,’ gaat meneer Stofels verder. ‘Toen ik een t-shirt met een vuurspuwende draak droeg, probeerde hij me in te fluisteren dat ik een brand moest gaan blussen. Ziet hij een hemd met palmboomen, dan denkt hij aan boompje klimmen. En als er dan een lantaarnpaal in de buurt is...’

En door Lidia’s oranje joggingpak dacht de fluistervaar aan het koningshuis! (P. 89, 90)

- Klassikaal en in groepjes (en optioneel in tweetallen)
- Duur: 30 minuten
- Ontwikkelingsgebied: (voor)lezen, luisteren, betekenis, associëren

- Vertel de leerlingen: ‘We gaan oefenen met associëren, net als de fluistervaar. Als je associeert, komen er gedachten in je hoofd op. Je ziet het één en denkt direct aan het ander. De fluistervaar associeert ook.’ Laat zelf als leerkracht een keer hardop voor horen wat er in jouw eigen hoofd gebeurt en hoe jij associeert.
- Oefen eerst: ‘Ik laat jullie een voorwerp zien. Jullie mogen dan meteen zeggen waar je aan denkt. Zeg het eerste wat er in je hoofd opkomt.’ Laat een voorwerp zien, bijvoorbeeld een slee. Wat komt er bij de leerlingen op? Sneeuw? Winter? Kou? Chocolademelk? Of iets heel anders?
- Doe dit een aantal keer, laat elke keer een voorwerp zien. Vraag leerlingen hun eerste gedachte, hun eerste associatie, op hun wisbordje op te schrijven. Vraag leerlingen daarna hun wisbordje omhoog te houden.

- Gebruik ook onbekendere voorwerpen, zodat leerlingen vrij kunnen associëren. Heb je een gek of oud voorwerp waarvan leerlingen niet goed weten wat het is? Neem dat mee de klas in! Dat zorgt voor meer lol bij het associëren. Heb je geen vreemde voorwerpen? Zet dan een afbeelding op het bord, van de website Curioctopus.

GROEPSACTIVITEIT ASSOCIEREN

- Deel leerlingen in groepjes van vier in, vertel dat ze hun kladschrift en pen hierbij nodig hebben.
- Leg vier voorwerpen op tafel die ogenschijnlijk niks met elkaar te maken hebben. Bijvoorbeeld: een badeendje, plakband, een bloem en een snoepje.
- Leerling 1 pakt een voorwerp en zegt waar hij of zij aan denkt. De anderen vullen aan. Samen associëren zij bij de voorwerpen op tafel.
- Geef nu de opdracht: 'Jullie mogen een verhaaltje bedenken waar deze vier voorwerpen in voorkomen. Het mag natuurlijk lekker gek zijn. Schrijf het verhaal op.'
- Na tien minuten mag ieder groepje hun verhaal vertellen.

Opdracht 5: Grappige woorden

Vorbereiding:

- Schrijf een aantal woorden op het (digi)bord op die Opa Willem gebruikt, zoals fijndochter, pyjamaar, ambulanzaam, geleukig.
- Kladdpapier en pen.

Instructie:

- Bespreek met de leerlingen de verschillende grappige woorden die Opa Willem gebruikt: fijndochter, pyjamaar, ambulanzaam, geleukig. Weten de leerlingen zelf nog wat voorbeelden te noemen uit het boek? Schrijf ze op het (digi)bord.
- Vraag de leerlingen: 'Wat klopt er niet en wat moeten de woorden eigenlijk zijn?'
- Kunnen we zelf ook dit soort woorden maken? Laat de leerlingen tweetallen maken. De leerlingen krijgen 5 minuten de tijd om samen een woord of meer te bedenken.
- Bespreek de antwoorden met elkaar in de klas en schrijf ze op het (digi)bord.
- Wijs een leerling aan in de klas en vertel: 'Nu ben jij een fluistervaar. Kies één van de nieuwe woorden die we hebben gemaakt. Maak er een zin mee en fluister deze zin in het oor van je buurman/vrouw. Die fluistert het weer in het oor van de volgende en zo verder. Raadt de laatste leerling de volledige zin?'

- **Klassikaal en individueel**
- **Duur: 30 minuten**
- **Ontwikkelingsgebied: (voor)lezen, fluisteren en luisteren, betekenis**

3. DE WERELD

Opdracht 6: Tijd voor actie!

Vorbereiding:

- Het leesfragment waarin Daniëlle een filmpje opneemt (pagina 138 en 139).
- Afbeeldingen van beschermde dieren uitgeprint.
- De Website Freek Vonk: <https://www.nowildlifecrime.com/bedreigde-dieren/>.
- Rangeracties: Rangeracties (wwf.nl/jeugd/rangeracties).
- Het liedje *Haai-alarm!* van Kinderen voor kinderen (<https://www.youtube.com/watch?v=xtgl2E7BVPg>).
- Computer.
- Grote vellen, schaar en lijm.
- Tijdschriften over dieren (wellicht oude nummers aan te vragen bij WNF en Freek Vonk).
- Filmcamera of fototoestel waarmee gefilmd mag worden.
- Verf en groot vel papier om een actieposter te maken.

Instructie:

KLASSIKAAL

- Praat met leerlingen over het zeldzame karakter van de fluistervaar. Wanneer is een diersoort bedreigd? Vul waar nodig achtergrondkennis en begrippenkennis aan. Maak gebruik van de volgende voorbeeldvragen:
  - Als iets weinig voorkomt, dan noemen we dat zeldzaam. Dieren waarvan er nog maar een klein aantal in het wild leven, zijn zeldzaam. Dit geldt ook voor de fluistervaar. Ken jij een ander dier dat zeldzaam is? Wat kan een reden zijn dat een dier zeldzaam is?
  - Bedreigde diersoorten zijn dieren die met uitsterven worden bedreigd. Dat betekent dat als er niks gebeurt, de diersoort uitsterft. Deze dieren zullen over een aantal jaar dan niet meer bestaan.
  - Sommige dieren worden bedreigd met uitsterven omdat zij geen voedsel meer kunnen vinden, bijvoorbeeld omdat de natuur vervuild is. Andere dieren worden bedreigd omdat er op hen gejaagd worden. Vaak is de mens de oorzaak, de reden. Wie heeft er een voorbeeld van zo'n situatie?

IN GROEPJES

- Maak groepjes van 4 leerlingen. Ieder groepje krijgt een afbeelding van een bedreigde diersoort. Vraag de leerlingen de volgende vragen samen te beantwoorden en vorm te geven in een collage. Zij mogen hun laptop gebruiken en tijdschriften voor beeldmateriaal.
  - Waar leeft het dier?
  - Wat eet het?
  - Waarom is het dier bedreigd?
  - Waardoor wordt het dier bedreigd?
  - Wat vinden jullie mooi of bijzonder aan het dier?

- Klassikaal en in tweetallen
- Duur: 60 minuten
- Ontwikkelingsgebied: kennis van de wereld

KLASSIKAAL

- Vertel aan de leerlingen: 'Daniëlle neemt een filmpje op waarmee ze in actie komt voor de fluistervaar.' Lees het fragment van het filmpje voor.

Leesfragment

We gebruiken een filmpje van internet, dat iemand anders heeft opgenomen. De fluistervaar zit in een boom, er klinkt een gewerschot, en dan vliegt hij weg. 'Voor de fluistervaar is het leven in een lijdensweg veranderd,' zeg ik met een droevige stem. 'Hij wordt voortdurend opgejaagd en is zijn leven niet meer zeker. Terwijl hij vroeger zo gelukkig was, in het Geheime Instituut Voor Bijzondere Dieren. Nu is hij dag en nacht alleen en mist hij zijn baasje.'

Opa houdt zijn duim omhoog. Het eerste stuk is klaar. Op onze koelkastdeur hangen magneetjes in de vorm van letters. Ik maak er twee woorden mee, die opa fotografeert en aan het filmpje plakt. Dan kom ik in beeld. 'Ik weet dat de fluistervaar gevaarlijk kan zijn. Net als een tijger...' De camera gaat even omlaag, zodat opa mijn tijgersloffen kan filmen. '...of een ijsbeer.' Ik laat mijn knuffel IJssie zien. 'Maar die wil iedereen juist beschermen omdat ze met uitsterven worden bedreigd.' Ik sta op en maak een vuist. 'Mijn naam is Daan en ik kom op voor de fluistervaar! Ik eis dat hij verdoofd wordt, in plaats van doodgeschoten. Dan kunnen we hem naar het instituut terugbrengen en loopt niemand nog gevaar.'

'Daar zet ik straks nog een spannend muzikje onder,' belooft opa. 'Help ons,' zeg ik op een smekende toon. 'Spaar het leven van de fluistervaar en deel alstublieft dit filmpje om de minister van Volksgezondheid op andere gedachten te brengen.'

'Perfect,' vindt opa. (P. 138, 139)

- Bespreek samen het filmpje: 'Wat vind je van Daniëlles actie? Hoe reageren mensen op haar actie?'
- Vraag de leerlingen: 'Heb je wel eens vaker acties gehoord of gezien voor bedreigde diersoorten?'
- Kijk samen naar de rangeracties; Rangeracties (wwf.nl).
- Kies één actie uit, bijvoorbeeld *Haai-alarm!* Bekijk het filmpje en bespreek: 'Wat is er met de haai? Waarom is actie nodig? Wat hebben leerlingen gedaan en wat was het effect?'. Luister en zing mee met *Haai-alarm!* van Kinderen voor kinderen (<https://www.youtube.com/watch?v=xtgl2E7BVPg>).

IN GROEPJES

- Tijd voor actie. Maak samen een mooie poster. Wil je meer creativiteit stimuleren en uitdaging? Laat kinderen zelf bedenken hoe zij hun boodschap overbrengen: met een filmpje, lied, rap etc.
- Afsluiting: Ieder groepje presenteert zijn of haar poster of andere invulling.

Opdracht 7: Kaart lezen

Vorbereiding:

- Het (digi)bord.
- Een afbeelding van een kaart van Google Maps: typ het adres van de school in, maak een printscreen van deze kaart en print deze uit voor alle leerlingen. Dit is de afbeelding die je gebruikt bij 'Deel 1'.
- Bijlage 1. Kaart van een boerderij, print deze uit voor alle leerlingen. Deze kaart hoort bij 'Deel 2'.

Instructie:

Deel 1

- Vertel de leerlingen: 'Meneer Stoffels heeft een volgapp. Daarop ziet hij waar de fluistervaar is geweest. Hij gebruikt *Google Maps* om de fluistervaar te zoeken. Hebben jullie wel eens een kaart gelezen? En hebben jullie dit wel eens online gedaan?'
- Open *Google Maps* op het digibord. Typ het adres van de school in. Laat de kaart aan leerlingen zien en wijs de school aan. Wat herkennen leerlingen nog meer op de kaart?
- Zoom een beetje uit. Woont er iemand dichtbij school? Herkent iemand zijn straat?
- Deel de afbeelding uit en vraag hen op de kaart te omcirkelen: Waar is de school? Waar is het schoolplein? Waar is de winkel? Waar is de speeltuin? Waar is het busstation?

Deel 2

- Deel kopietjes van bijlage 1 uit.
- Bespreek de kaart met de leerlingen: 'Waar is de ingang?'
- Vraag alle leerlingen: 'Verzin een plek waar de fluistervaar zich kan verstoppen. Zet een kruisje op de kaart.'
- Maak nu tweetallen. Leerlingen zitten met de rug tegen elkaar en hebben de kaart (bijlage 1) op schoot. Zij moeten elkaar uitleggen waar hun fluistervaar verstopt zit. Dit moeten zij doen door de route uit te leggen. De andere leerling luistert en tekent de route op de kaart. Start bij de ingang. Lukt het om de schuilplaats te vinden?

- **Klassikaal en in tweetallen**
- **Duur: 20 minuten**
- **Ontwikkelingsgebied: kaart lezen, spreken, luisteren**

4. DOEN

Opdracht 8: Toneelspelen

Vorbereiding:

- Groot, wit doek (een laken).
- Verkleedspullen.
- Het leesfragment over wc-papier (pagina 119 en 120).
- Pen en papier.

Instructie:

- Lees het fragment voor in het kader.

- **Klassikaal en in groepjes**
- **Duur: 60 minuten**
- **Ontwikkelingsgebied: creatieve ontwikkeling, dramatische vorming**

Leesfragment

De fluistervaar is hier geweest. Anders zou die deftig uitziende vrouw de bomen en struiken rondom de parkeerplaats niet met wc-papier versieren. Een man in een legeruniform doet zijn best om haar daar weg te krijgen. Hij praat en pakt haar arm vast. Zij rukt zich los en drapeert een witte slinger om zijn nek. Het staat best grappig, maar ik geloof niet dat de man er ook zo over denkt. (P. 119, 120)

- Vraag de leerlingen: 'Wat is hier gebeurd? Waarom hangt de vrouw boom? Wat heeft de fluistervaar gedaan?'
- Vraag de leerlingen: 'Welke situatie in het boek vind jij grappig?'
- Vertel de leerlingen: 'Jullie mogen straks een situatie uit het dagelijks leven bedenken. Bijvoorbeeld: mensen doen boodschappen in de supermarkt of er zit een familie in de bus op weg naar oma. Jullie gaan deze situatie twee keer uitbeelden. De eerste keer is er nog niks aan de hand: de situatie is "normaal". Maar bij de tweede keer uitbeelden is de fluistervaar langs geweest. Alles is anders! De fluistervaar heeft een ravage aangericht. Bedenk samen wat er in de situatie is veranderd. Je mag het lekker gek maken.'
- Maak groepjes van vier leerlingen. Vraag de leerlingen samen een situatie te bedenken. Vraag hen op te schrijven:
  - Wat is de locatie (bijvoorbeeld een supermarkt)?
  - Wie zijn er op de plek aanwezig (bijvoorbeeld: een man, een vrouw, een kassière en een vakkenvuller)?
  - Wat doen de mensen (een man rekent af, de vrouw loopt met een winkelkarretje, de kassière helpt de man, de vakkenvuller zet melk in de koelkast)?
  - Welke spullen zie je (de supermarkt, een winkelkarretje, een kassa, pakken melk)?
- Laat hen nu twee scene bedenken bij de situatie. Eén scene waarbij alles normaal is en één grappige scene waarbij de fluistervaar is langs geweest en een ravage heeft aangericht.

- Geef leerlingen de tijd om de twee scènes te oefenen.
- Vraag dan ieder groepje om de beurt voor de klas. Zij spelen eerst 1 minuut de ‘normale’ scène (dus voordat de fluistervaar is langs geweest). Houd vervolgens een grote witte doek voor de leerlingen. De fluistervaar komt! De leerlingen veranderen snel de scène.
- Laat het doek zakken. Hoe ziet de scène er nu uit? Wat heeft de fluistervaar aangericht? Laat leerlingen 1 minuut de ‘grappige’ scène uitbeelden.

Opdracht 9: Beroepen

Vorbereiding:

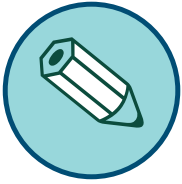
- Digibord.
- Verkleedkleden voor verschillende beroepen.

Instructie:

- Vertel de leerlingen dat er verschillende beroepen voorkomen in het boek.
- Ga samen met de leerlingen de beroepen uit het boek na en schrijf ze op het bord:
  - Juf
  - Dierenverzorger
  - Militair
  - Verkeersregelaar
  - Verpleegster
  - Presentator
  - Cameraman
  - Minister
  - Premier
  - Gebarentolk
  - Directrice van de Dommelberger Zoo
- Bespreek met de leerlingen wat elk beroep inhoudt en schrijf dit in steekwoorden achter de beroepen.
- Vraag enkele leerlingen: ‘Wat wil jij later worden?’
- Speel het beroepenrollenspel, klassikaal of in kleine groepjes. Leerlingen nemen een beroep in hun hoofd en beelden deze uit. De rest van de klas of het groepje moet raden welk beroep het is.
- Om het makkelijker te maken kun je ook kaartjes maken met beroepen erop. Leerlingen trekken een kaartje met een beroep en beelden dit uit.
- Vinden leerlingen het leuk? Doe dan het beroepenspel met een kleine twist. Leerlingen trekken twee kaartjes met twee beroepen, bijvoorbeeld een machinist en een bakker. Schrijf deze zin op het bord: ‘Deze [...1..] denkt dat hij een [...2..] is.’
- Leerlingen vullen het eerste beroep in op nummer 1, het tweede beroep op nummer 2. Bijvoorbeeld: de machinist denkt dat hij een bakker is. Kunnen leerlingen deze gekke situaties ook uitbeelden?

- Klassikaal of in groepjes
- Duur: 20 minuten
- Ontwikkelingsgebied: dramatische vorming, begrippen

WORDEN WAT JE WIL
**KINDERBOEKEN
 WEEK**
 6 OKT T/M 17 OKT 2021

5. MAKEN

Opdracht 10: Mooie veren

Vorbereiding:

- Het digibord.
- Veren.
- Verf en kwasten.
- Piepschuim om de veren in te steken.
- De website [13 van de mooiste vogels ter wereld waarvan het verenkleed een explosie van kleur is - Curioctopus.nl](http://13vande mooiste vogels ter wereld waarvan het verenkleed een explosie van kleur is - Curioctopus.nl), om voorbeelden van bijzonder gekleurde vogels te laten zien.

Instructie:

- Bespreek met leerlingen: ‘Hoe zien de veren van de fluistervaar eruit?’
- Ter inspiratie kun je een aantal afbeeldingen van bijzonder gekleurde vogels laten zien, bijvoorbeeld de Gouldamadine en een Himalaya-glasfazant ([13 van de mooiste vogels ter wereld waarvan het verenkleed een explosie van kleur is - Curioctopus.nl](http://13vande mooiste vogels ter wereld waarvan het verenkleed een explosie van kleur is - Curioctopus.nl)).
- Deel veren uit en verf en kwasten uit. De leerlingen mogen zelf een bijzondere veer maken.
- Heb je een thematafel gemaakt? Steek alle veren in een bol piepschuim en zet deze op de thematafel naast het boek.

- Klassikaal of in groepjes
- Duur: 30 minuten
- Ontwikkelingsgebied: creativiteit

Opdracht 11: Een bijzonder dier uit het geheime instituut maken

Vorbereiding:

- Leesfragment met de omschrijving van de fluistervaar (pagina 27 en 28).
- Illustratie van de vangmachine (pagina 128).
- Groot vel en potloden.
- Knutselmateriaal: verf, veren, wc-rollen etc.

Instructie:

- Lees het fragment voor.

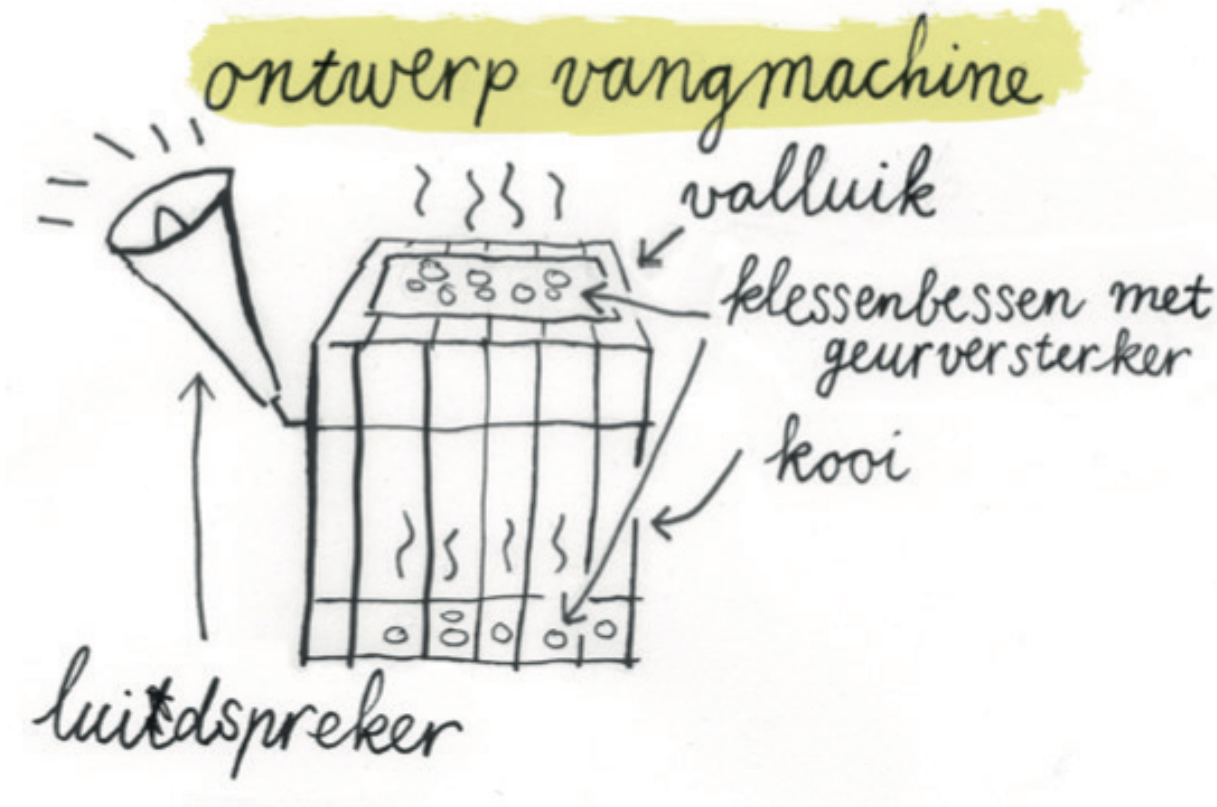
- Klassikaal en individueel
- Duur: 30 minuten + door de week heen in vrije tijd
- Ontwikkelingsgebied: beeldende vorming en begrippen

Leesfragment

Ik vergeet de pijn meteen weer. Met de doek nog op mijn schoot, kijk ik naar de krullerige kooi die eronder verstopt zat. Op de bodem ligt een vreemde vogel met zijn kopje opzij. Hij heeft glanzend groene veren als een ekster, maar dan met roze spikkeltjes erin. Het meest opvallende is zijn snavel. Het is net een toeter met een mondje eraan. (P. 27, 28)

- Bespreek met elkaar wat de bijzondere kenmerken zijn van de fluistervaar. Bespreek, als de leerlingen dit nog lastig vinden, eerst wat een kenmerk is.
- Vertel dat de leerlingen zelf een ander dier uit het Geheime instituut voor bijzondere dieren mogen bedenken. Ze mogen dit tekenen op een groot vel. Vraag leerlingen: 'Wat zijn de bijzondere kenmerken van jouw dier? Wat gebeurt er als jouw dier ontsnapt?'

- Laat de illustratie van de vangmachine zien en bespreek deze met de leerlingen: 'Hoe werkt de vangmachine? Met welke speciale kenmerken heeft Daniëlle rekening gehouden?'
- Vraag de leerlingen: 'Stel dat jouw speciale dier ontsnapt. Hoe kun je het dier dan vangen? Wat voor soort vangmachine is nodig?'
- De leerlingen mogen nu zelf een ontwerp van een vangmachine maken. Vraag leerlingen ook op te schrijven welke materialen ze hiervoor nodig hebben om deze te maken (wc-rol, doos, papier, ijsstokjes).
- Laat leerlingen gedurende een week werken aan hun eigen vangmachine en plaats deze op de thematafel van het boek.

6. SPEL

Opdracht 12: Gymspel zonder geluid (opdracht zonder communicatie)

Vorbereiding:

- Gymzaal met een parcours (bank, hoepel, mat).
- Pittenzakjes.
- Goede koptelefoons (eventueel met geluid).

Instructie:

- Vertel: 'Stel je voor dat iedereen buiten koptelefoons op heeft. Hoe communiceer je dan met elkaar? Hoe doen Daniëlle en opa dat? We gaan een gymspel spelen, waar je als team elkaar opdrachten moet geven, maar zonder dat je elkaar hoort.'
- Leg het spel uit, zie hiervoor het kader 'uitleg spel'.
- Verdeel de klas in duo's. Ieder duo krijgt twee minuten om van tevoren af te spreken hoe ze gaan communiceren.

Uitleg spel

Het doel van dit spel is dat een duo een pittenzakje van A naar B brengt. Een duo bestaat uit een verkenner en een coach. De verkenner moet het pittenzakje van A naar B brengen. Maar: het pittenzakje moet een precieze weg afleggen, volgens de instructie. Alleen de coach kan de instructie lezen. Hij/zij moet echter achter een streep blijven staan en opdrachten aan de verkenner geven. Om het nog ingewikkelder te maken: de verkenner heeft een koptelefoon op. Hij hoort dus niets!

Instructie voor de coach:

- Stap 1. Gooi het pittenzakje 3 keer in de lucht.
- Stap 2. Gooi het pittenzakje door de hoepel.
- Stap 3. Maak een koprol over de mat.
- Stap 4. Klim over de kast met het pittenzakje.
- Stap 5. Leg het pittenzakje in de mand.

Extra oefening

Speel als warming-up fluistervaartikkertje! Er zijn, net als in het verhaal, twee losvliegender fluistervaars. Zij mogen iedereen tikken. Ben je afgetikt? De fluistervaar vertelt je in welke houding je moet gaan staan (bijvoorbeeld op handen en voeten).

- **Klassikaal**
- **Duur: 60 minuten**
- **Ontwikkelingsgebied: motorische ontwikkeling, luisteren.**

Variatie: Dit spel kan ook met een blinddoek! De teams mogen dan alleen geluiden maken, maar geen woorden zeggen. Zij moeten dus voor het spel begint codes afspreken. Bijvoorbeeld: 2 keer in je handen klappen betekent rechtdoor.

7. BIJLAGE

Bijlage 1. Kaart van een boerderij, print deze uit voor alle leerlingen. Deze kaart hoort bij 'Deel 2'.

Avonturenboerderij Molenwaard - Waar Spelen Ontdekken is

Alle leesfragmenten en beelden in deze lesbrief zijn afkomstig uit *Pas op voor de fluistervaar!*

© 2021 Mirjam Mous © 2021 Marja Meijer

© 2021 Van Holkema & Warendorf, Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv, Amsterdam

ISBN 978 90 00 37487 8

Kijk voor meer informatie op: de-leukste-kinderboeken.nl

Deze lesbrief is een uitgave van Uitgeverij Unieboek | Het Spectrum bv
Redactie De Gouden Zebra
Vormgeving Marieke Oele